

بررسی تأثیر خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری (مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران) بر هزینه سرمایه سهام عادی

دکتر سعید جبارزاده کنگرلویی^۱

دانشیار گروه حسابداری، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

دکتر حیدر محمدزاده سالطه^۲

دانشیار گروه حسابداری، واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران

فاطمه رضائی^۳

دانشجوی دکتری حسابداری واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

(تاریخ دریافت: ۹ اردیبهشت ۱۳۹۴؛ تاریخ پذیرش: ۲۵ آبان ۱۳۹۴)

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری (مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران) بر هزینه سرمایه سهام عادی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. برای انجام این پژوهش تعداد ۱۳۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۵ ساله ۱۳۸۷-۱۳۹۱ بررسی شده است. البته از اطلاعات سال‌های ۱۳۸۵، ۱۳۸۶ و ۱۳۹۲ نیز جهت محاسبه و سنجش متغیرهای پژوهش استفاده شده است. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش در دوره ۵ ساله پژوهش از مدل‌های رگرسیونی ترکیبی اثرات ثابت (با توجه به نتایج آزمون‌های F لیمر و هاسمن) استفاده شده است. به طور کلی نتایج حاکی از آن است که در سطح کل شرکت‌ها، تنها تأثیر احتیاط (محافظه‌کاری) بر هزینه سرمایه سهام عادی (بازده مورد انتظار سهامداران) منفی و معنی‌دار بوده و سایر خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری بر هزینه سرمایه سهام عادی تأثیر نداشته است. این امر بیان‌گر این واقعیت است که رعایت محافظه‌کاری در گزارشگری مالی از دید سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه ایران، مربوط و اثرگذار بوده و بازده مورد انتظار آن‌ها را کاهش داده است.

واژه‌های کلیدی: خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری، مربوط بودن، قابلیت اتکاء، هزینه سرمایه سهام عادی.

¹ s.jabbarzadeh@iaurmia.ac.ir

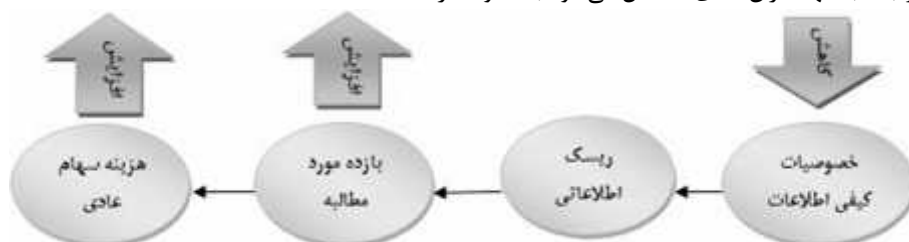
² h_salteh@marandiau.ac.ir

³ fatemeh1222@gmail.com

مقدمه

هزینه سرمایه از نظر مفهومی در ارتباط با بازده مورد انتظار تعریف می‌شود. هزینه سرمایه به حداقل نرخ بازده مورد انتظار گفته می‌شود. در صورتی که بازده مورد انتظار از هزینه سرمایه کمتر باشد ارزش واحد اقتصادی کاهش خواهد یافت. بنابراین مدیریت برای حفظ ارزش واحد اقتصادی باید تلاش کند بازده مورد انتظار را حداقل به سطح هزینه سرمایه برساند. در این میان کلید موفقیت کاهش هزینه سرمایه است [3].

باید توجه داشت که شرکت‌ها برای کاهش هزینه سرمایه خود و افزایش ثروت سهامداران باید ریسک سرمایه‌گذاری را کاهش دهند. یکی از اجزای ریسک سرمایه‌گذاری در یک شرکت ریسک اطلاعاتی آن است. به این معنی که هر چه دقت و کیفیت اطلاعات ارائه شده از سوی شرکت بالاتر باشد از دیدگاه سرمایه‌گذاران ریسک اطلاعاتی آن شرکت پایین تر خواهد بود. بنابراین توجه به خصوصیات کیفی سود گزارش شده بسیار مهم است [9]. با توجه به این که کاهش خصوصیات کیفی اطلاعات ارائه شده از سوی شرکت باعث افزایش ریسک اطلاعاتی می‌شود و افزایش ریسک اطلاعاتی، افزایش بازده مورد مطالبه سرمایه‌گذاران (سهامداران عادی) را در پی خواهد داشت بنابراین هزینه ای که شرکت در ارتباط با سهامداران عادی متحمل می‌شود بالا خواهد رفت.

با نگاهی کوتاه به هدف اصلی شرکت که همانا افزایش ثروت سهامداران می‌باشد مشخص می‌شود که بررسی تاثیر خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری بر هزینه سرمایه سهام عادی از اهمیت بالایی برخوردار است تا از طریق تعیین میزان تاثیر هر یک از این خصوصیات بر هزینه سرمایه سهام عادی مدیران سعی کنند با بهبود خصوصیات کیفی به هدف اصلی خود دست یابند.

هدف اصلی خصوصیات کیفی اطلاعات مالی فراهم کردن اطلاعات مفید برای استفاده‌کنندگان از طریق صورتهای مالی است. در واقع چارچوب مفاهیم نظری گزارشگری مالی بر اهداف گزارشگری مالی متمرکز شده است و در تدوین استانداردهای حسابداری این خصوصیات مدنظر قرار می‌گیرند. بطورکلی خصوصیات کیفی به خصوصیات اطلاعاتی می‌شود که موجب می‌گردد اطلاعات ارائه شده در صورتهای مالی برای استفاده‌کنندگان در راستای ارزیابی وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری مفید واقع شود. خصوصیات کیفی به دو دسته تقسیم می‌شوند.

- ۱- خصوصیات مرتبط با محتوای اطلاعات: الف- مربوط بودن ب- قابل اتکا بودن
- ۲- خصوصیات مرتبط به ارائه اطلاعات: الف- قابل مقایسه بودن ب- قابل فهم بودن

این تحقیق براساس تحقیق بارو^۱ [8] به ویژگیهای مربوط بودن و قابل اتکا بودن اطلاعات حسابداری می پردازد که مربوط به محتوای اطلاعات حسابداری می شود.

هزینه سرمایه بهای استفاده از سرمایه پولی و مالی در یک زمان معین می باشد [1]. واژه سرمایه در ترکیب هزینه سرمایه مفهومی گسترده تر از مفهوم سرمایه در حسابداری دارد. و صرفاً در برگیرنده حقوق صاحبان سهام نبوده بلکه کلیه وجوه و مخارج بلندمدت مورد استفاده اعم از اینکه تحت تملک صاحبان واحد اقتصادی می باشد و غیر آن را نیز در بر می گیرد. مفهوم سرمایه از این دیدگاه در برگیرنده دو جزء حقوق صاحبان سهام و بدهی های بلندمدت می باشد [4].

بارث و همکاران^۱ (۲۰۰۹) بررسی تأثیر شفافیت اطلاعات حسابداری بر هزینه سرمایه را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج این پژوهش نشان داد که افزایش در شفافیت اطلاعات حسابداری منجر به کاهش هزینه سرمایه می شود [7].

اوتمان^۲ (2012) به بررسی تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر هزینه ضمنی سرمایه پرداخت. نتایج تحقیق بیانگر این است که با افزایش کیفیت گزارشگری مالی، هزینه ضمنی سرمایه نیز کاهش می یابد [13].

با توجه به مطالب ذکر شده در بالا سوالی که در این تحقیق به آن پاسخ داده می شود این است که آیا در بازار سرمایه ایران افزایش خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری می تواند باعث کاهش هزینه سرمایه سهام عادی شود؟ و هدف اساسی این تحقیق بررسی تأثیر خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری بر هزینه سرمایه سهام عادی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد.

روش شناسی پژوهش

این پژوهش درحوزه تحقیقات اثباتی حسابداری قرار دارد با توجه به اینکه این پژوهش به بررسی تأثیر خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری طبق مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران بر هزینه سرمایه سهام عادی می پردازد، از نظر روش از نوع همبستگی است و چون به بررسی روابط علت و معلولی بین متغیرهای تحقیق می پردازد از نوع علی پس رویدادی محسوب می شود. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیه های تحقیق از تحلیل رگرسیون چند متغیره استفاده می شود. در این تحقیق به منظور تأثیر ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری (مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران) بر هزینه سرمایه سهام عادی از مدل (۱) استفاده می شود:

$$CE_{it} = \beta_0 + \beta_1 * SIZE_{it} + \beta_2 * BM_{it} + \beta_3 * VarC_{it} + \beta_4 * O_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \sum_{j=6}^{12} \beta_j * Attrib_{it} + \epsilon_{it} \quad (1)$$

^۱. (Barth, et al, 2009)

^۲. (Othman, 2010, 1-25)

CE_{it} = هزینه سرمایه سهام عادی شرکت i در پایان سال t .

$SIZE_{it}$ = اندازه شرکت i در پایان سال t .

BM_{it} = نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار سهام شرکت i در پایان سال t .

$VarCoe_{it}$ = ضریب تغییرات سود شرکت i بین سال‌های $t-10$ تا سال t .

$O - Cycle_{it}$ = چرخه عملیاتی شرکت i در پایان سال t .

LEV_{it} = اهرم مالی شرکت i در پایان سال t .

$Attrib_{it}$ = به ترتیب شامل خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری در فرضیه‌های فرعی اول تا

هفتم تحقیق (ارزش پیش‌بینی‌کنندگی، ارزش تأییدکنندگی، انتخاب خاصه، بیان صادقانه، بی‌طرفی،

احتیاط یا محافظه‌کاری و کامل بودن) شرکت i در پایان سال t .

ϵ_{it} = باقی‌مانده رگرسیونی شرکت i در پایان سال t .

در این پژوهش از بین روش‌های تجزیه و تحلیل موجود، از روش «داده‌های ترکیبی/تلفیقی» استفاده می‌شود.

تعریف عملیاتی متغیرهای پژوهش و نحوه اندازه‌گیری آن‌ها

مربوط بودن: اطلاعاتی مربوط تلقی می‌شود که بر تصمیمات اقتصادی استفاده‌کنندگان در ارزیابی رویدادهای گذشته، حال یا آینده یا تأیید یا تصحیح ارزیابی‌های گذشته آن‌ها مؤثر واقع شود [5]. «اطلاعات مربوط»، یا دارای ارزش پیش‌بینی‌کنندگی و یا حائز ارزش تأییدکنندگی است.

الف- ارزش پیش‌بینی‌کنندگی: به منظور برآورد ارزش پیش‌بینی‌کنندگی که از اجزای مربوط بودن می‌باشد از مدل سود آتی به سود جاری در قالب رگرسیون چرخشی (غلطان) ۳ ساله برای هر یک از مشاهدات سال شرکت، استفاده می‌شود، به نحوی که قدرمطلق خطاهای پیش‌بینی (انحراف از خط رگرسیون در مدل پیش‌بینی) استخراج شده از هر مدل به عنوان مقیاسی برای برآورد ارزش پیش‌بینی‌کنندگی در نظر گرفته می‌شود.

$$ROA_{i,t} = \lambda_0 + \lambda_1 OA_{i,t} + \epsilon_{it}$$

مدل (۲) سود آتی به سود جاری
که در این مدل داریم:

$ROA_{i,t}$ = بازده دارایی‌ها (سود خالص قبل از بهره و مالیات تقسیم بر مجموع دارایی‌ها) برای شرکت i در پایان سال مالی

ϵ_{it} = خطای باقی‌مانده مدل رگرسیونی برای شرکت i در پایان سال مالی t .

از این مدل، (فرانسیس و دیگران، ۲۰۰۴)، (باروا، ۲۰۰۶) و (شورورزی، ۱۳۸۹) هم در تحقیقات خود استفاده کرده‌اند [9 و 8].

ب- ارزش تأییدکنندگی (بازخورد): ارزش تأییدکنندگی از طریق اندازه‌گیری توانایی سودهای سال جاری برای پیش‌بینی تغییرات سود دوره آتی برآورد می‌شود ارزش تأییدکنندگی (بازخورد) توسط

اختلاف بین قدرمطلق خطای پیش‌بینی برای سال آتی، قبل و بعد از در نظر گرفتن سود دوره جاری طبق مدل (۳) اندازه‌گیری می‌شود.

$$FV_{it} = |PE_{B_{it+1}}| - |PE_{A_{it+1}}| \quad \text{مدل (۳)}$$

که داریم:

$$FV_{it} = \text{ارزش تأییدکنندگی سودها برای شرکت } i \text{ در پایان سال مالی } t.$$

$$|PE_{B_{it+1}}| = \text{قدرمطلق خطای پیش‌بینی سود سال‌های آتی بدون در نظر گرفتن سودهای جاری برای شرکت } i \text{ در پایان سال مالی } t+1.$$

$$|PE_{A_{it+1}}| = \text{قدرمطلق خطای پیش‌بینی سود سال‌های آتی با در نظر گرفتن سودهای جاری برای شرکت } i \text{ در پایان سال مالی } t+1.$$

اگر قدرمطلق خطای پیش‌بینی با در نظر گرفتن سودهای جاری کوچکتر از قدر مطلق خطای پیش‌بینی بدون در نظر گرفتن سودهای جاری باشد، شواهدی را فراهم می‌آورد که ارزش تأییدکنندگی (بازخورد) مثبت است.

ج- انتخاب خاصه: برای مشخص کردن ویژگی انتخاب خاصه در این تحقیق، گزارش حسابرسی سالانه شرکت‌های عضو جامعه مورد بررسی قرار می‌گیرد، شرکت‌هایی که انتخاب خاصه را رعایت نکرده باشند و به عنوان بند گزارش انعکاس یافته است، به آن‌ها عدد صفر و آن‌هایی که رعایت کرده‌اند عدد یک اختصاص می‌یابد [2].

قابلیت اتکاء: بر اساس چارچوب مفاهیم نظری گزارشگری مالی ویژگی قابلیت‌اتکا به بیان صادقانه (رجحان محتوا بر شکل)، بی‌طرفی، احتیاط و کامل بودن تفکیک می‌شود.

الف- بیان صادقانه (رجحان محتوا بر شکل): به منظور سنجش این معیار از معیار اقلام تعهدی غیرعادی به شرح مدل (۴) استفاده می‌گردد. برای معیار اقلام تعهدی غیرعادی از مدل تعدیل شده جونز که توسط (دیچو و دیگران، ۱۹۹۵) توسعه یافته، استفاده می‌گردد. از این مدل محققین زیادی از قبیل (احمدی، ۱۳۸۶) و (شوروزی، ۱۳۸۹) نیز در ایران استفاده کرده‌اند [2].

$$\frac{TAC_{it}}{TA_{it-1}} = \beta_{1j} \left(\frac{TA_{it-1}}{TA_{it-1}} \right) + \beta_{2j} \frac{(\Delta REV_{it} - \Delta REC_{it})}{TA_{it-1}} + \beta_{3j} \left(\frac{PFE_{it}}{TA_{it-1}} \right) + \varepsilon_{it} \quad \text{مدل (۴)}$$

TAC_{it} = جمع اقلام تعهدی (سود عملیاتی منهای جریان‌های نقدی عملیاتی) شرکت i در پایان سال مالی t .

¹ - Feedback Value

² - Prediction Error

$$TA_{it-1} = \text{جمع دارایی‌های شرکت } i \text{ در پایان سال مالی } t-1$$

$$\Delta REV_{it} = \text{تغییرات درآمد شرکت } i \text{ طی سال‌های } t-1 \text{ تا } t$$

$$\Delta REC_{it} = \text{تغییرات حساب‌ها و اسناد دریافتی شرکت } i \text{ طی سال‌های } t-1 \text{ تا } t$$

$$PPE_{it} = \text{مبلغ ناخالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات شرکت } i \text{ در پایان سال مالی } t$$

$$\varepsilon_{it} = \text{مجموع خطای رگرسیون، فرض بر این است که به صورت مقطعی ناهمبسته و دارای توزیع نرمال با میانگین صفر هستند.}$$

در معادله فوق، قدر مطلق انحراف از خط رگرسیون به عنوان معیار اقلام تعهدی غیر عادی^۱ در نظر گرفته می‌شود. یعنی هر چقدر قدر مطلق انحراف از خط رگرسیون، کوچکتر باشد بیان صادقانه (رجحان محتوا بر شکل) نیز بیش‌تر است [2]. این معیار، یک معیار معکوس از بیان صادقانه است.

ب- بی‌طرفی: برای ارزیابی ویژگی بی‌طرفی بر اساس تحقیق باروا [8] از معیار معکوس بی‌طرفی بر مبنای سودهای هر سهم گزارش شده دوره قبل و جاری استفاده می‌گردد. این متغیر به عنوان شاخص در شرکت‌هایی بکار گرفته می‌شود که تغییر در رقم سود آن‌ها مثبت و با تغییرات اندکی باشد [8].

ج- احتیاط (محافظه‌کاری): در این تحقیق برای ارزیابی شاخص محافظه‌کاری از مدل گیولی و هاین (۲۰۰۰) استفاده می‌گردد.

مدل (۵)

$$(۱-) * \text{اقلام تعهدی عملیاتی قبل از استهلاک} = \frac{\text{شاخص محافظه کاری}}{\text{جمع دارایی‌ها در اول دوره}}$$

اقلام تعهدی عملیاتی از تفاوت سود خالص و جریان نقدی عملیاتی به علاوه هزینه استهلاک به دست می‌آید. رشد اقلام تعهدی می‌تواند شاخصی از تغییر در درجه محافظه‌کاری حسابداری در طول یک دوره بلندمدت باشد. به بیان دیگر، اگر اقلام تعهدی افزایش یابد، در آن صورت محافظه‌کاری کاهش می‌یابد و بالعکس. لذا، شاخص مدل گیولی و هاین، یک معیار معکوس از محافظه‌کاری می‌باشد.

د- کامل بودن: برای کامل بودن اطلاعات حسابداری نیز از گزارش سالانه حسابرسی استفاده می‌شود. شرکت‌هایی که بند محدودیت در رسیدگی دارند به خاطر این که اطلاعات آن‌ها کامل نمی‌باشد عدد صفر و آن‌هایی که بند محدودیت در رسیدگی ندارند، عدد یک داده می‌شود. زیرا اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی آن‌ها به طور کامل ارائه شده است. این معیار یک معیار مستقیم از کامل بودن است.

هزینه سرمایه سهام عادی: هزینه سهام عادی موجود (یا سود انباشته) معمولاً نرخ بازدهی است که سرمایه‌گذاران از سهام عادی یک شرکت مطالبه می‌کنند [3].

گوردون^۲ (۱۹۶۲) دریافت که نرخ رشد سودهای آینده سهام راهی برای تعیین هزینه سهام است. در مدل رشد گوردون فرض می‌شود که ارزش شرکت بر پایه جریان سودهای سهام مورد انتظار سرمایه-

^۱-Abnormal Accruals (AA)

^۲.(Gordon , 1962)

گذار در یک دوره زمانی استوار است. با فرض این که نرخ رشد سود سهام نمی‌تواند از هزینه سهام بزرگتر باشد هزینه سهام برابر است با [12]:

$$F_0 = \frac{D(1+g)}{K-g} \quad \text{مدل (۶)}$$

در این مدل با فرض این که k معرف هزینه سرمایه سهام عادی باشد، می‌توان K را از رابطه زیر بدست آورد:

$$K = CE_{it} = \frac{D(1+g)}{P_0} + g \quad \text{مدل (۷)}$$

D_0 = سود نقدی پرداخت شده برای هر سهم پس از کسر افزایش سرمایه از محل مطالبات و آورده نقدی در پایان سال قبل
 P_0 = قیمت سهم در ابتدای سال.
 g = نرخ رشد سود تقسیمی که معادل میانگین هندسی نرخ رشد سود تقسیمی است.

$$g = ROE(1 - d) \quad \text{مدل (۸)}$$

$$d = DPS/EPS \quad \text{مدل (۹)}$$

$$d = DPS/EPS \quad \text{مدل (۱۰)}$$

$$EPS = NI/NCS \quad \text{مدل (۱۱)}$$

که در این مدل داریم:

ROE = بازده حقوق صاحبان سهام

\bar{E} = متوسط حقوق صاحبان سهام

EPS = سود هر سهم

NCS = تعداد سهام عادی

DPS = سود نقدی هر سهم

متغیرهای کنترلی

ارتباط بین ویژگی‌های کیفی اطلاعات حسابداری و هزینه سرمایه سهام عادی ممکن است تحت تأثیر محیط اطلاعاتی و ویژگی‌های خاص هر شرکت باشد که در این تحقیق به منظور افزایش دقت و قابلیت اتکای نتایج، پنج متغیر اندازه شرکت، نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار سهام و ضریب تغییرات سود (ریسک عملیاتی شرکت)، چرخه عملیاتی و اهرم مالی کنترل شده‌اند.

مدل های اندازه گیری متغیرهای کنترلی

$SIZE_{it} = \log(AssetBV_{it})$	مدل (۱۲) اندازه شرکت
$BM_{it} = StockBV_{it}/StockMV_{it}$	مدل (۱۳) نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار
$VarCoef_{it} = \sigma(E_{it})/E_{it}$	مدل (۱۴) ضریب تغییرات سود
$O - Cycle_{it} = 360/(S_{it}/AAP_{it}) + 360/(CGS_{it}/AI_{it})$	مدل (۱۵) لگاریتم چرخه عملیاتی
$LEV_{it} = TL_{it}/TA_{it}$	مدل (۱۶) اهرم مالی

جامعه و نمونه آماری

در این پژوهش، جامعه مورد بررسی، شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۸۵ تا پایان سال ۱۳۹۲ به مدت ۸ سال می باشد. با توجه به طول دوره مورد بررسی، نمونه ها باید به نحوی انتخاب شوند که در این مدت، بازار فعال داشته باشند تا امکان آزمون فرضیه ها فراهم شود. بدین منظور از روش حذف شرطی به شرط زیر استفاده شده است:

- ۱- شرکت از ابتدای سال ۱۳۸۵ لغایت ۱۳۹۲ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده و وقفه معاملاتی بیش از ۵ ماه نداشته باشند.
 - ۲- سال مالی شرکت به ۲۹ اسفند ختم شود و شرکت در دوره مورد مطالعه، سال مالی خود را تغییر نداده باشد.
 - ۳- جزو بانکها و مؤسسات مالی (شرکتهای سرمایه گذاری، واسطه گری مالی، شرکتهای هلدینگ، بانک ها و لیزینگها) نباشد.
 - ۴- اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه متغیرهای تحقیق در سالهای مورد بررسی در دسترس باشد.
 - ۵- شرکتها جزء شرکتهای فعال بورس بوده و یا حداقل در روزهای مورد بررسی فعال باشند.
- برای انتخاب نمونه آماری از روش حذف شرطی به شرح فوق استفاده می شود که پس از در نظر گرفتن شرایط بالا، ۱۳۳ شرکت حائز شرایط شناخته شده اند که به عنوان نمونه انتخاب می شوند.

فرضیه های پژوهش

فرضیه های تحقیق شامل هفت فرضیه اصلی که در جهت یافتن پاسخی منطقی برای سؤال تحقیق تدوین شده اند:

- ۱) بین مربوط بودن (ارزش پیش بینی کنندگی) و هزینه سرمایه سهام عادی رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲) بین مربوط بودن (ارزش تأیید کنندگی یا بازخورد) و هزینه سرمایه سهام عادی رابطه معناداری وجود دارد.

- ۳) بین مربوط بودن (انتخاب خاصه) و هزینه سرمایه سهام عادی رابطه معناداری وجود دارد.
- ۴) بین قابلیت اتکاء (بیان صادقانه یا رجحان محتوا بر شکل) و هزینه سرمایه سهام عادی رابطه معناداری وجود دارد.
- ۵) بین قابلیت اتکاء (بی طرفی) و هزینه سرمایه سهام عادی رابطه معناداری وجود دارد.
- ۶) بین قابلیت اتکاء (احتیاط یا محافظه کاری) و هزینه سرمایه سهام عادی رابطه معناداری وجود دارد.
- ۷) بین قابلیت اتکاء (کامل بودن) و هزینه سرمایه سهام عادی رابطه معناداری وجود دارد.

یافته های پژوهش

جدول ۱: بررسی آمار توصیفی متغیرها در سطح کل شرکتها

متغیرها	معیارها	تعداد	میانگین	میانه	مکزیتم	مینیمم	انحراف معیار	تغییرات ضریب	چار کوبوا	آماره	چار کوبوا	احتمال
هزینه سرمایه سهام عادی	۶۶۵	۰/۲۵	۰/۲۴	۰/۷۶	۰/۰۱	۰/۱۴	۰/۵۶	۴/۰۹۹	۰/۱۲۹			
ارزش پیش بینی کنندگی	۶۶۵	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۱۷	۰	۰/۰۳	۱/۵	۱۹۴۱	۰/۰۰۰			
ارزش تأیید کنندگی یا بازخورد	۶۶۵	-۰/۰۱	۰	۰/۱۲	-۲/۴۷	۰/۱	۱۰	۷۳۸۷	۰/۰۰۰			
انتخاب خاصه	۶۶۵	۰/۶۱	۱	۱	۰	۰/۴۹	۰/۸۰	۱۱۱/۸۲	۰/۰۰۰			
بیان صادقانه یا رجحان محتوا بر شکل	۶۶۵	۰/۴۱	۰/۲۷	۱/۰۷	۰	۰/۴۸	۱/۱۷	۴۷۷۳	۰/۰۰۰			
بی طرفی	۶۶۵	۰/۰۵	۰	۱	۰	۰/۲۱	۴/۲	۹۵۹۴	۰/۰۰۰			
احتیاط یا محافظه کاری	۶۶۵	-۰/۰۳	-۰/۰۲	۰/۴۲	-۱/۱	۰/۱۴	۴/۶۷	۵۴۷۷	۰/۰۰۰			
کامل بودن	۶۶۵	۰/۷۳	۱	۱	۰	۰/۴۴	۰/۶۰	۱۴۳/۳۶	۰/۰۰۰			
اندازه شرکت	۶۶۵	۱۳/۳۸	۱۳/۲۲	۱۸/۴۴	۹/۸۸	۱/۴۳	۰/۱۱	۱۳۸/۸۸	۰/۰۰۰			
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار	۶۶۵	۰/۷۴	۰/۶۱	۱/۳۲	-۲/۸۳	۰/۴۹	۰/۶۶	۱۱۳۵	۰/۰۰۰			
ضریب تغییرات سود	۶۶۵	۰/۲۸	۰/۲۷	۸/۱	-۳۱/۹۴	۱/۶۹	۶/۰۳	۱۱۷۸	۰/۰۰۰			
لگاریتم چرخه عملیاتی	۶۶۵	۵/۴۲	۵/۴۶	۸/۷۴	۲/۸۵	۰/۵۸	۰/۱۱	۳۸۴/۹۶	۰/۰۰۰			
اهرم مالی	۶۶۵	۰/۵۹	۰/۶۲	۱/۱	۰/۱	۰/۱۷	۰/۲۹	۶۳۵۳	۰/۰۰۰			

ضریب تغییرات متغیرهای مستقل پژوهش (خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری) در دوره پژوهش در جدول ۱ نشان می دهد که در بین متغیرهای مذکور، متغیر کامل بودن دارای کمترین پراکندگی و در نتیجه بیشترین ثبات و پایداری و در مقابل، متغیر ارزش تأیید کنندگی یا بازخورد دارای بیشترین پراکندگی و در نتیجه کمترین ثبات و پایداری بوده است. این موضوع حاکی از آن است که شرکت های مورد بررسی از نظر رعایت خصوصیت کیفی کامل بودن در طی دوره پژوهش، تفاوت قابل ملاحظه ای با هم نداشته ولی از نظر ارزش تأیید کنندگی یا بازخورد با هم تفاوت چشمگیری داشته اند.

آزمون فرضیه ها

نتایج آزمون فرضیه اول در جدول ۲ نشان می‌دهد که تأثیر معیار معکوس ارزش پیش‌بینی‌کنندگی بر هزینه سرمایه سهام عادی، مثبت (۰/۱۶) ولی با توجه به احتمال آماره t معنی‌دار نمی‌باشد. نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار، چرخه عملیاتی و اهرم مالی دارای تأثیر منفی و معنی‌دار بر هزینه سرمایه سهام عادی بوده‌اند. ضریب تعیین تعدیل شده نشان می‌دهد که در کل دوره پژوهش حدود ۲۰/۹٪ از تغییرات هزینه سرمایه سهام عادی شرکت‌ها تحت تأثیر تغییرات ارزش پیش‌بینی‌کنندگی و متغیرهای کنترلی به ویژه نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار، چرخه عملیاتی و اهرم مالی بوده است. با توجه به معنی‌دار نبودن تأثیر ارزش پیش‌بینی‌کنندگی بر هزینه سرمایه سهام عادی، فرضیه اول پژوهش مورد تأیید واقع نمی‌شود.

جدول ۲: مدل رگرسیونی تأثیر ارزش پیش‌بینی‌کنندگی بر هزینه سرمایه سهام عادی

متغیرها	آماره‌ها	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
مقدار ثابت		۰/۸۱	۲/۵۲	۰/۰۱۱۹
ارزش پیش‌بینی‌کنندگی		۰/۱۶	۰/۶۹	۰/۴۹۱۱
اندازه شرکت		-۰/۰۰۱	-۰/۰۳	۰/۹۷۵۰
نسبت ارزش دفتری به ارزشبازار		-۰/۰۰۶	-۳/۴۹	۰/۰۰۰۵
ضریب تغییرات سود		۰/۰۰۳	۰/۹۸	۰/۳۲۵۳
لگاریتم چرخه عملیاتی		-۰/۰۰۵	-۲/۵۴	۰/۰۱۱۵
اهرم مالی		-۰/۳۷	-۴/۶۸	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	احتمال آماره F	آماره دوربین‌واتسون	
۰/۳۷۳	۰/۲۰۹	۰/۰۰۰۰	۲/۰۶۵	

آزمون فرضیه دوم پژوهش

آزمون فرضیه دوم در جدول ۳ نشان می‌دهد که تأثیر معیار معکوس ارزش تأییدکنندگی یا بازخورد بر هزینه سرمایه سهام عادی، منفی (۰/۰۲-) ولی با توجه به احتمال آماره t (۰/۷۸۷۸) معنی‌دار نمی‌باشد. یعنی ارزش تأییدکنندگی یا بازخورد بر هزینه سرمایه سهام عادی تأثیر ندارد.

جدول ۳: مدل رگرسیونی تأثیر ارزش تأییدکنندگی یا بازخورد بر هزینه سرمایه سهام عادی

متغیرها	آماره‌ها	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
مقدار ثابت		۰/۸۲	۲/۵۶	۰/۰۱۰۹
ارزش تأییدکنندگی یا بازخورد		-۰/۰۲	-۰/۲۷	۰/۷۸۷۸
اندازه شرکت		-۰/۰۰۲	-۰/۰۷	۰/۹۴۵۰

متغیرها		آماره‌ها	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار			-۰/۰۶	-۳/۴۹	۰/۰۰۰۵
ضریب تغییرات سود			۰/۰۰۳	۰/۹۹	۰/۳۲۱۵
لگاریتم چرخه عملیاتی			-۰/۰۵	-۲/۵۰	۰/۰۱۲۶
اهرم مالی			-۰/۳۶	-۴/۶۴	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	احتمال آماره F	آماره دوربین واتسون		
۰/۳۷۳	۰/۲۰۸	۰/۰۰۰۰	۲/۰۶۷		

آزمون فرضیه سوم پژوهش

نتایج آزمون فرضیه سوم در جدول ۴ نشان می‌دهد که تأثیر انتخاب خاصه بر هزینه سرمایه سهام عادی، مثبت (۰/۰۲) ولی با توجه به احتمال آماره t معنی‌دار نمی‌باشد. یعنی انتخاب خاصه بر هزینه سرمایه سهام عادی تأثیر ندارد.

جدول ۴: مدل رگرسیونی تأثیر انتخاب خاصه بر هزینه سرمایه سهام عادی

متغیرها		آماره‌ها	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
مقدار ثابت			۰/۸۲	۲/۵۶	۰/۰۱۰۷
انتخاب خاصه			۰/۰۲	۱/۵۶	۰/۱۱۹۰
اندازه شرکت			-۰/۰۰۲	-۰/۱۰	۰/۹۱۹۲
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار			-۰/۰۶	-۳/۴۲	۰/۰۰۰۷
ضریب تغییرات سود			۰/۰۰۳	۰/۹۸	۰/۳۲۸۶
لگاریتم چرخه عملیاتی			-۰/۰۶	-۲/۶۳	۰/۰۰۸۷
اهرم مالی			-۰/۳۵	-۴/۴۳	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	احتمال آماره F	آماره دوربین واتسون		
۰/۳۷۵	۰/۲۱۱	۰/۰۰۰۰	۲/۰۶۸		

آزمون فرضیه چهارم پژوهش

نتایج آزمون فرضیه چهارم در جدول ۵ نشان می‌دهد که تأثیر معیار معکوس بیان صادقانه یا رجحان محتوا بر شکل بر هزینه سرمایه سهام عادی، منفی (۰/۱۱-) ولی با توجه به احتمال آماره t (۰/۱۸۲۹) معنی‌دار نمی‌باشد. این موضوع نشان می‌دهد که بیان صادقانه یا رجحان محتوا بر شکل بر هزینه سرمایه سهام عادی تأثیر ندارد.

جدول ۵: مدل رگرسیونی تأثیر بیان صادقانه یا رجحان محتوا بر شکل بر هزینه سرمایه سهام عادی

متغیرها		آماره‌ها	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
مقدار ثابت			۰/۹۲	۲/۷۹	۰/۰۰۵۵

متغیرها		آماره‌ها	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
بیان صادقانه یا رجحان محتوا بر شکل			-۰/۱۱	-۱/۳۳	۰/۱۸۲۹
اندازه شرکت			-۰/۰۰۵	-۰/۲۱	۰/۸۳۱۲
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار			-۰/۰۶	-۳/۵۱	۰/۰۰۰۵
ضریب تغییرات سود			۰/۰۰۳	۰/۹۷	۰/۳۳۰۲
لگاریتم چرخه عملیاتی			-۰/۰۶	-۲/۵۹	۰/۰۰۹۸
اهرم مالی			-۰/۳۶	-۴/۵۵	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	احتمال آماره F	آماره دوربین واتسون		
۰/۳۷۵	۰/۲۱۰	۰/۰۰۰۰	۲/۰۵۹		

آزمون فرضیه پنجم پژوهش

نتایج آزمون فرضیه پنجم در جدول ۶ نشان می‌دهد که تأثیر بی‌طرفی بر هزینه سرمایه سهام عادی، منفی (۰/۰۰۳-) ولی با توجه به احتمال آماره t معنی‌دار نمی‌باشد. یعنی بی‌طرفی بر هزینه سرمایه سهام عادی تأثیر ندارد.

جدول ۶: مدل رگرسیونی تأثیر بی‌طرفی بر هزینه سرمایه سهام عادی

متغیرها		آماره‌ها	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
مقدار ثابت			۰/۸۲	۲/۵۵	۰/۰۱۱۰
بی‌طرفی			-۰/۰۰۳	-۰/۱۱	۰/۹۱۴۴
اندازه شرکت			-۰/۰۰۱	-۰/۰۶	۰/۹۵۳۶
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار			-۰/۰۶	-۳/۴۹	۰/۰۰۰۵
ضریب تغییرات سود			۰/۰۰۳	۰/۹۹	۰/۳۲۲۲
لگاریتم چرخه عملیاتی			-۰/۰۶	-۲/۵۳	۰/۰۱۱۷
اهرم مالی			-۰/۳۶	-۴/۶۲	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	احتمال آماره F	آماره دوربین واتسون		
۰/۳۷۲	۰/۲۰۸	۰/۰۰۰۰	۲/۰۶۷		

آزمون فرضیه ششم پژوهش

نتایج آزمون فرضیه ششم در جدول ۷ نشان می‌دهد که تأثیر احتیاط یا محافظه‌کاری بر هزینه سرمایه سهام عادی، منفی (۰/۲۹-) و با توجه به احتمال آماره t (۰/۰۰۰۰) معنی‌دار می‌باشد. یعنی با افزایش میزان رعایت احتیاط یا محافظه‌کاری در گزارشگری مالی، هزینه سرمایه سهام عادی (بازده مورد انتظار سهامداران) کاهش می‌یابد.

جدول ۷: مدل رگرسیونی تأثیر احتیاط یا محافظه‌کاری بر هزینه سرمایه سهام عادی

آماره‌ها		ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
مقدار ثابت		۱/۲۱	۳/۸۷	۰/۰۰۰۱
احتیاط یا محافظه‌کاری		-۰/۲۹	-۶/۸۴	۰/۰۰۰۰
اندازه شرکت		-۰/۰۴	-۱/۷۴	۰/۰۸۲۴
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار		-۰/۰۵	-۳/۲۶	۰/۰۰۱۲
ضریب تغییرات سود		۰/۰۰۴	۱/۰۸	۰/۲۷۸۲
لگاریتم چرخه عملیاتی		-۰/۰۵	-۲/۳۴	۰/۰۱۹۵
اهرم مالی		-۰/۲۴	-۳/۱۳	۰/۰۰۱۸
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	احتمال آماره F	آماره دوربین واتسون	
۰/۴۲۴	۰/۲۷۳	۰/۰۰۰۰	۲/۰۴۶	

آزمون فرضیه هفتم پژوهش

نتایج آزمون فرضیه هفتم در جدول ۸ نشان می‌دهد که تأثیر کامل بودن بر هزینه سرمایه سهام عادی، مثبت (۰/۰۰۹) ولی با توجه به احتمال آماره t (۰/۶۳۴۷) معنی‌دار نمی‌باشد. این موضوع نشان می‌دهد که کامل بودن بر هزینه سرمایه سهام عادی ندارد.

جدول ۸: مدل رگرسیونی تأثیر کامل بودن بر هزینه سرمایه سهام عادی

آماره‌ها		ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره t	احتمال آماره t
مقدار ثابت		۰/۸۳	۲/۵۷	۰/۰۱۰۴
کامل بودن		۰/۰۰۹	۰/۴۸	۰/۶۳۴۷
اندازه شرکت		-۰/۰۰۳	-۰/۱۱	۰/۹۱۰۴
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار		-۰/۰۶	-۳/۴۶	۰/۰۰۰۶
ضریب تغییرات سود		۰/۰۰۴	۱/۰۲	۰/۳۰۹۹
لگاریتم چرخه عملیاتی		-۰/۰۵	-۲/۵۳	۰/۰۱۱۸
اهرم مالی		-۰/۳۶	-۴/۵۵	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	احتمال آماره F	آماره دوربین واتسون	
۰/۳۷۳	۰/۲۰۸	۰/۰۰۰۰	۲/۰۶۷	

به طور کلی نتایج فرضیه‌ها و متغیرهای کنترلی به شرح جدول ۹ ذیل است:

جدول ۹: خلاصه نتایج پژوهش

ردیف	فرضیه و نتایج متغیرهای کنترلی	نوع	معنی‌دار بودن یا
------	-------------------------------	-----	------------------

نمودن	رابطه		
غیرمعنی‌دار	منفی	ارزش پیش‌بینی‌کنندگی و هزینه سرمایه سهام عادی	۱
غیرمعنی‌دار	مثبت	ارزش تأییدکنندگی یا بازخورد هزینه سرمایه سهام عادی	۲
غیرمعنی‌دار	مثبت	انتخاب خاصه و هزینه سرمایه سهام عادی	۳
غیرمعنی‌دار	مثبت	بیان صادقانه یا رجحان محتوا بر شکل و هزینه سرمایه سهام عادی	۴
غیرمعنی‌دار	منفی	بی‌طرفی و هزینه سرمایه سهام عادی	۵
معنی‌دار	منفی	احتیاط یا محافظه‌کاری و هزینه سرمایه سهام عادی	۶
غیرمعنی‌دار	مثبت	کامل بودن و هزینه سرمایه سهام عادی	۷
معنی‌دار	منفی	نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار و هزینه سرمایه سهام عادی	۸
معنی‌دار	منفی	چرخه عملیاتی و هزینه سرمایه سهام عادی	۹
معنی‌دار	منفی	اهرم مالی و هزینه سرمایه سهام عادی	۱۰
غیرمعنی‌دار	منفی	اندازه شرکت و هزینه سرمایه سهام عادی	۱۱
غیرمعنی‌دار	مثبت	ضریب تغییرات سود و هزینه سرمایه سهام عادی	۱۲

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش بررسی تأثیر خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری (مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران) بر هزینه سرمایه سهام عادی می‌باشد. برای این منظور هفت فرضیه تدوین شده که خلاصه نتایج آنها مطابق جدول ۹ ارائه شده است.

نتایج این پژوهش در مورد تأثیر منفی و معکوس احتیاط یا محافظه‌کاری بر هزینه سرمایه سهام عادی، موافق با نتایج پژوهش‌های باروآ [8]، و مغایر با نتایج پژوهش‌های کردستانی و همکاران [3]، است. نتایج این پژوهش در مورد عدم تأثیر سایر خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری بجز احتیاط یا محافظه‌کاری بر هزینه سرمایه سهام عادی، مغایر با نتایج پژوهش‌های فرانیس و همکاران [9]، باروآ [8]، بارث و همکاران [7]، اوتمان [13]، کردستانی و همکاران [3] است. با توجه به تأثیر معکوس احتیاط یا محافظه‌کاری بر هزینه سرمایه سهام عادی، به مدیران شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پیشنهاد می‌شود که به منظور کاهش هزینه سرمایه سهام عادی (بازده مورد انتظار سهامداران)، هر چه بیش‌تر خود را ملزم به رعایت محافظه‌کاری در گزارشگری مالی نمایند. با توجه به تأثیر معکوس اهرم مالی بر هزینه سرمایه سهام عادی، به مدیران شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پیشنهاد می‌شود که به منظور کاهش هزینه سرمایه سهام عادی (بازده مورد انتظار سهامداران)، بالا بودن نسبت بالای بدهی در ساختار سرمایه را به عنوان یک نقطه منفی تلقی نکنند. با توجه به تأثیر معکوس نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار بر هزینه سرمایه سهام عادی، به مدیران شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پیشنهاد می‌شود که به منظور کاهش هزینه سرمایه سهام عادی (بازده مورد انتظار سهامداران)، پایین بودن ارزش بازار شرکت را به عنوان یک نقطه منفی تلقی نکنند.

فهرست منابع

۱. حجازی، رضوان و جلالی. (۱۳۸۵). "بررسی عوامل موثر بر هزینه سرمایه در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، **پایان نامه کارشناسی ارشد**، دانشگاه الزهرا دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی.
۲. شورورزی، محمدرضا، نیکومرام، هاشم. (۱۳۸۹). "طراحی و تبیین مدلی برای ارزیابی کیفیت سود با استفاده از خصوصیات کیفی مفاهیم نظری گزارشگری مالی در ایران"، **تحقیقات حسابداری**، انجمن حسابداری ایران، دوره ۲، شماره ۷، صص ۱۱۰ - ۱۲۷.
۳. کردستانی، غلامرضا، مجد. ضیاءالدین. (۱۳۸۶). "بررسی رابطه بین ویژگی‌های کیفی سود و هزینه سرمایه سهام عادی". **فصلنامه علمی-پژوهشی بررسی‌های حسابداری و حسابرسی**، ۴۸، ۸۵-۱۰۴.
۴. نصیرپور، محمد، (۱۳۷۹). "بررسی تأثیر اندازه شرکت بر هزینه سرمایه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، **پایان نامه کارشناسی ارشد**، دانشگاه شهید بهشتی تهران.
۵. هیات تدوین استانداردهای حسابداری. (۱۳۷۶). "مبانی نظری حسابداری و گزارشگری مالی در ایران"، **سازمان حسابرسی**.
6. Baltagi, B. (2008). *Econometric analysis of panel data*. **John Wiley & Sons**, 3rd Edition, United Kingdom, Wiley Publishers.
7. Barth, M. E., Konchitchki, Y., & Landsman, W. R. (2013). Cost of capital and earnings transparency. **Journal of Accounting and Economics**, 55(2), 206-224.
8. Barua, A. (2005). Using the FASB's qualitative characteristics in earnings quality measures, **ProQuest Information and Learning Company**, UMI Number.
9. Francis, J., LaFond, R., Olsson, P. M., & Schipper, K. (2004). Costs of equity and earnings attributes. **The accounting review**, 79(4), 967-1010.
10. Francis, J., LaFond, R., Olsson, P., & Schipper, K. (2005). The market pricing of accruals quality. **Journal of accounting and economics**, 39(2), 295-327.
11. Gebhardt, W. R., Lee, C., & Swaminathan, B. (2001). Toward an implied cost of capital. **Journal of accounting research**, 39(1), 135-176.
12. Gordon, M. J. (1962). *The investment, financing, and valuation of the corporation*. **RD Irwin**.
13. Othman, R. (2012). Impact of financial reporting quality on the implied cost of equity capital: Evidence from the Malaysian listed firms., **Asian Journal of Business and Accounting**, 3(1), -25.

Impact of Qualitative Characteristics of Accounting Information on Cost of Common Stock Capital

Saeid Jabbarzadeh Kangarlouei (PhD)¹©

Department of Accounting, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran

Heydar Mohammadzadeh Salteh(PhD)²

Department of Accounting, Marand Branch, Islamic Azad University, Marand, Iran

Fatemeh Rezaie³

PhD student in Accounting, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran

(Received: 29 April 2015; Accepted: 16 November 2015)

The goal of this research is the investigation of the Impact of Qualitative Characteristics of Accounting Information on Cost of Common Stock Capital in accepted firms in Tehran Stock Exchange. For the study, 133 companies listed in Tehran Stock Exchange for the five-year period from 2008 to 2013 were reviewed. However, data from the years 2006, 2007 and 2014 have also been used to calculate and measure variables. To test the hypothesis at the 5-year period of study a combination of fixed effect regression models (according to the results F-Limmer and Hausman test) was used. Overall, the results suggest that in level of entire companies, only the effect of conservatism on the cost of capital (expected return on equity) is negative and significant and other qualitative characteristics of accounting information is not affected on cost of common stock capital. This reflects the fact that respect for conservatism in financial reporting from the perspective of investors in the capital market of Iran, relevant and effective, and their expected return is reduced.

Keywords: Qualitative Characteristics of Accounting Information, Relevance, Reliability, Cost of Common Stock Capital.

¹ s.jabbarzadeh@iaurmia.ac.ir © (Corresponding Author)

² h_salteh@marandiau.ac.ir

³ fatemeh1222@gmail.com
